

- Bathing a patient
- Hot water bottles
- Electric blankets

רחיצה בשבת

א. תלמוד בבלי שבת לה: , לט:

משנה: מעשה שעשו אנשי טבריא והביאו סילון של צונן לתוך אמה של חמין. אמרו להם חכמים, אם בשבת כחמין שהוחמו בשבת ואסורין ברחיצה ובשתיה, אם ביום טוב כחמין שהוחמו ביום טוב ואסורין ברחיצה ומותרין בשתיה.
גמרא: "מעשה שעשו אנשי טבריא" - מאי רחיצה?

- אילימא רחיצת כל גופו, אלא חמין שהוחמו בשבת הוא דאסורין, הא חמין שהוחמו מערב שבת מותרין? והתניא, "חמין שהוחמו מערב שבת למחר רוחץ בהן פניו וידיו ורגליו אבל לא כל גופו!"
- אלא [רחיצת] פניו וידיו ורגליו. אימא סיפא "ביום טוב כחמין שהוחמו ביום טוב, ואסורין ברחיצה ומותרין בשתיה", לימא תנן סתמא כבית שמאי, דתנן "בית שמאי אומרים לא יחם אדם חמין לרגליו אלא אם כן ראוין לשתיה, ובית הלל מתירין!"
- אמר רב איקא בר חנניא, להשתטף בהן כל גופו [דלאו דרך רחיצה – ערה"ש] עסקינן, והאי תנא הוא דתניא, "לא ישתטף אדם כל גופו בין בחמין ובין בצונן דברי רבי מאיר. רבי שמעון מתיר. רבי יהודה אומר בחמין אסור, בצונן מותר."

ב. מגן אברהם סימן שכו ס"ק ד

אם המשיך מערב שבת צוננים לתוך חמין שיתערבו יחד שרי

ג. רבי עקיבא איגר אורח חיים סימן שכו על מג"א שכו:ד

משמע דשרי אף ברחיצה, אף דהמים נמשכו ובאו בשבת, כיון דבהיתירא הוא... ואף דחמים שהוחמו בשבת דרך היתר ג"כ אסור לרחוץ כמ"ש המג"א בסק"ו, צ"ל דהכא עדיפא כיון דלא נעשה מעשה בשבת כלל:

ד. שמירת שבת כהלכתה פ' יד הערה יב

הואיל ולא נעשה בשבת שום פעולה כדי להחם אותם, הרי זה חשיב כהוחמו מערב שבת, שמעתי מהגרש"ז אויערבך שליט"א...

מים חמים על הבטן בחול

ה. תלמוד בבלי שבת מ ע"ב

תנו רבנן מיחם אדם אלונגטית ומניחה על בני מעים בשבת, ובלבד שלא יביא קומקומוס של מים חמין ויניחנו על בני מעים בשבת. ודבר זה אפילו בחול אסור מפני הסכנה.

ו. רש"י מסכת שבת דף מ עמוד ב

ובלבד שלא יביא קומקומוס כו' - שמא ישפכו עליו, ונמצא רוחץ בשבת בחמין.

ז. תוספות מסכת שבת דף מ עמוד ב

ובלבד שלא יביא קומקומוס כו' - פירוש כל זמן שהאלונגטית שם, שמא יפלו המים על האלונגטית ואתי לידי סחיטה. אי נמי, לא יביא משום רפואה, וגזרו אטו שחיקת סממנים טפי מבאלונגטית דלא מיחזי כרפואה כ"כ.

שמיכה חשמלית

ח. שו"ת אגרות משה אורח חיים חלק ג סימן נ

אבל לדינא בעצם הא חוטי העלעקטרי התפורים בהשמיכה נחשבים מהכלי עצמה שממילא אינם מוקצים מצד עצמם כגון אם היו חמים מערב שבת, ורק שמצד החבור להעלעקטרי שבכותל היה שייך לאסור, שבזה מסתבר דכיון שאינו שייך לטלטול דהרי הוא מחובר בכותל לא שייך שיאסור מה שמחובר לו בטלטול.

ט. שו"ת אגרות משה אורח חיים חלק ה סימן כג

הנה כתבתי כמה פעמים בענין זה, וכן פירסמתי דעתי בעל פה למעשה בענין זה, וכבר הם דברים מפורסמים וידועים. אבל מאחר שכמה העירו שכנראה יש כעין מבוכה בשיטתי במש"כ באג"מ א"ח ה"ג סימן מ"ט, ובא"ח ה"ד סימן צ"א סעיף ה', על כן ביקשתי שיעתיקו דברים אלו בזה הלשון כדי לפרסם דעתי בספרי הבא.

הנה כלי חשמל הגם שפועלים על ידי החשמל ומחוברים להחשמל ואפילו מנורת חשמל, למעשה אינם מוקצים בשבת, ומותר לטלטלם, אלא א"כ הם כלים שעושים בהם מלאכה. אבל אם פעולתם אינה מלאכת שבת אין להחשיבם כמלאכתו לאיסור מחמת שמקבלים כוחם על ידי דבר האסור כמו חשמל, דדבר שמלאכתו לאיסור פירושו דבר שעושים בו איסור, ולא דבר שנעשה ע"י איסור. ורק צריך להיזהר שלא להפרידם מחיבורן להחשמל. ואם אחד רוצה להחמיר לעצמו יותר (הגם שאני בעצמי אינני נוהג כן) הרשות בידו.